

رحیم عفیفی

آفرین بزرگان

آفرین بمعنی درود و ستایش است و در اصطلاح پیروان مزدیسنی عبارت از یکدسته نمازهایی است که برای آمرزش روان مردگان برگزار میشده و یا دعاهاei بوده که برای زندگان خوانده میشده است.

پیادر وان پورداود در کتاب خردخواستا در بخش آفرینگان مینویسد^۱:

گذشته از آفرینگان یکدسته نمازهایی نیز بزبان پازند موجود است که آفرین نامیده میشود ... و نیز یادآور شده‌اند که در آفرین بزرگان بمناسبت اینکه گروهی از نامداران ایران کهن در آن یادشده برای هر کس که خوانده شود در خواست میگردد که آن کس بصفات نامداران نایل گردد.

متن زیر که بنام «آفرین بزرگان» است بزبان پهلوی و خط آمدبیر^۲ و از کتاب زند خردخواستا گرفته شده است. این متن را ارواد بامانجی ناصر وانجی دهابهار در سال ۱۹۲۷ میلادی با چند نسخه مقابله کرده و بچاپ رسانیده و اینک نگارنده آنرا بفارسی برگردانیده است. واژه‌هایی که در [آمده برای روشن شدن مطلب افزوده شده است.

* * *

۱- نک: خردخواستا پورداود ۲۲۷.

بنام یزدان

آفرین تو [به] پیشگاه خدای

آفرین بانگارت^۲ توان بهایرانشهر .

شادکامه انجام باشید همچون اورمزد خدای بهدامان^۳ خویش .

فرخ پهروم^۴ تر باشید همچون کیخسرو^۵ .

خوب مهر باشید همچون مهر ایزد^۶ .

دشمن زدار^۷ باشید همچون زریر .

خوب دیدار باشید همچون سیاوش .

بامی^۸ باشید همچون بیژن .

اهروب^۹ باشید همچون گشتاسبشاه .

зорمند باشید همچون سام نریمان .

زیناور^{۱۰} باشید همچون رستم .

نیزهور باشید همچون اسفندیار .

پوشکاه علوم اسلامی و مطالعات فرهنگی

۲- انگارت : خلاصه ، نتیجه ، مفهوم چنین بنظر میرسد : درود با تمام توان ، از صمیم قلب با ایرانشهر .

۳- دامان : آفریدگان ، مخلوقات .

۴- پهروم یا پهلوم : عالی .

۵- کیخسرو : از شاهان کیانی و بنا بست مزدیسان از جاودائیان است .

۶- مهر ایزد : فرشته نگاهبان مهر و محبت و عهد و پیمان است .

۷- زدار : کشنه ، زنده .

۸- بامی : درخشان .

۹- اهروب : پاک ، پر هیزگار ، مقدس .

۱۰- زیناور : بمعنی سلاحدار است .

کنداك^{۱۱} باشید همچون جاماسب بیتخش چیر .
 اپرویز^{۱۲} باشید همچون اردافر وش^{۱۴}
 راد باشید همچون تشر^{۱۵} .
 چرب^{۱۶} باشید همچون باران .
 نیکباشید همچون خورشید .
 بسیار کرفه^{۱۷} باشید همچون زردشت .
 دیرزیوش^{۱۸} باشید همچون زروان پادشا^{۱۹} .
 برومند باشید همچون سپنبدارمد^{۲۰} زمین .
 بسیار پیوندباشید همچون رودناوتاک^{۲۱} .
 بسیار خوب بهر باشید همچون زمستان .

۱۱- کنداك : حکیم ، دانا .

۱۲- بیتخش : حکیم و صفت جاماسب است .

۱۳- اپرویز : پیروزمند کاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 ۱۴- اردافر وش بمعنی فروهر پاک و در اصطلاح دعائی است که برای فروهرهای پاک
کمال جامع علوم انسانی در جشن فروردین میخوانده‌اند .

۱۵- تشر : فرشته باران .

۱۶- چرب : مطبوع ، دلنشیں ، پرنعمت .

۱۷- کرفه : ثواب ، کار نیک .

۱۸- دیرزیوش : طویل‌العمر .

۱۹- زروان پادشا : زمان قادر و مسلط ، در زمان ساسانیان فرقه‌ای عقیده داشتند که خدای بزرگ زروان است .

۲۰- سپنبدارمد : فرشته نگاهبان زمین .

۲۱- ناوتابک : رود قابل کشتیرانی .

خَرْمَ بَاشِيدْ هَمْجُونْ بَهَارْ .

خوبی باشد همچون مشک.

با یسته باشید همچون زر.

رواباشید همچون درم.

کردار^{۲۲} باشید همچون اورمزد خدای بهدامان خویش .
این آفرین برای شما چنان باشد همچون ماه و خورشید و آب و آذر و
می و مورد و مشک و یاسمين گل مرزنگوش، یکهزار سال بابتندگان خویش....
کنید به خورش پاک و خوش، و سپر م خوشبوی، بازن خویش، بینی [که]
فرزند نر و اهروب زاید که ایران [را] دارد^{۲۳} و نام خواهد و دشمن [را]
کشد و دوده را افروزاند^{۲۴} ، درود .

متن پهلوی

۱۴۵۹ میں تحریک اسلامیہ کا اعلان ہوا۔

—ଅମ୍ବା ପିଲାକାନ୍ଦିଲା । କାନ୍ଦିଲାକାନ୍ଦିଲା । କାନ୍ଦିଲାକାନ୍ଦିଲା ।

۲۲- گردار: انجام دهنده، فعال.

۲۳- دارد: نگاهدارد.

^{۲۴}- افروزاند: روش بدارد. زنده نگاهدارد.

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پرستال جامع علوم انسانی